

Класная гадзіна

«Дабрыня: ад сэрца да сэрца»

А. Н. Прохорова,

учитель беларускаго языка и литературы

высшей категории

СШ № 7 г. Новополоцка

Наша сістэма адукацыі шмат і дэтальна працуе над якасцю працэсу навучання. Бясспрэчна, гэта неабходна і вельмі важна пры фарміраванні асобы дзіцяці.

Але, на мой погляд, не менш важка надзяляць дастаткова ўвагі працэсу, калі так можна сказаць, “ачалавечвання” асобы.

Ідэя гэта прасочваецца ў вершы Э. Асадава:

Плохой ли, хорошей рождается птица –

Ей все равно суждено летать.

С человеком же так не случится.

Человеком мало родиться,

Им еще надо стать.

Адукацыя сама па сабе, на мой погляд, у выніку палепшыць якасць жыцця канкрэтна ўзятага чалавека. А вось выхаванне чалавечага ў чалавеку (безумоўна, у сугуччы з сямейным выхаванне!) зробіць якасным жыццё цэлага грамадства.

У гэтай сувязі карыснымі будуць, на мой погляд, не толькі ўрокі, а таксама і пазакласныя мерапрыемствы, закліканыя развіваць уменне вучняў суперажываць, адчуваць патрэбу ў маральным самаўдасканаленні, спрыяць псіхалагічнай назіральнасці і цярапімасці, арыентуючыся на агульначалавечыя

каштоўнасці. Усё гэта ў далейшым паспрыяе фарміраванню станоўчай гуманістычнай жыццёвай пазіцыі цэлага пакалення.

“Хвілінкі шчырых размоў” – пад такою агульнаю назваю праводзіліся мною мерапрыемствы ў межах дзейнасці па рэспубліканскім інавацыйным праекце “Укараненне мадэлі творчай самарэалізацыі асобы ў адукацыйнай прасторы дасугавага event-менеджменту мастацка-эстэтычнай накіраванасці ва ўстановах агульнай сярэдняй адукацыі”.

Вашай увазе прапаную матэрыялы класнага выніковага мерапрыемства “Дабрыня: ад сэрца да сэрца” ў межах агульнашкольнай сацыяльнай акцыі “Ад сэрца да сэрца”.

ТЭХНАЛАГІЧНАЯ КАРТА ТВОРЧАГА ПРАЕКТА

Тэма:

“Дабрыня: ад сэрца да сэрца”

Мэты:

- ✓ развіваць уменне вучняў суперажываць;
- ✓ фарміраваць у свядомасці дзяцей станоўчую якасць чалавечага характару – дабрыню, узмацняць яе важкасць у жыцці;
- ✓ абуджаць цікавасць да чытання твораў пра сяброўства, дабрыню, міласэрнасць.

Задачы:

- ✓ развіваць патрэбу ў маральным самаўдасканаленні вучняў, спрыяць псіхалагічнай назіральнасці і цягпімасці да розных пунктаў гледжання на праблему;
- ✓ арыентаваць на агульначалавечыя каштоўнасці;
- ✓ фарміраваць станоўчую жыццёвую матывацыю.

Афармленне, абсталяванне, рэквізіт:

- ✓ выстава вучнёўскіх малюнкаў “Дабрыня вакол нас”;
- ✓ воблака тэгаў “Дабрыня”;
- ✓ ілюстраваныя карткі-прыказкі пра дабрыню;

- ✓ індывідуальныя карткі (блок-тэкст па тэме “Дабрыня маімі вачыма”);
- ✓ ноўтбук (мультымедычная прэзентацыя);
- ✓ запіс песень (Таццяна Мухаметшына “Песня пра дабрыню”, Таццяна Рузавіна і Сяргей Таюшын “Дарогаю добра”);
- ✓ тэматычныя відэаролікі.

Тып заняткаў:

заняткі камбінаванай будовы з элементамі практыкума-развагі.

Дадатковая літаратура:

Марыя Масло. “За дабрыню – дабрынёй”, Сяргей Грахоўскі. “Дабрата”,
Георгій Марчук. “Добрае сэрца”, Таццяна Зіненка. “Дрэва дабрыні”.

Ход заняткаў:

1 этап. Эмацыянальна-арганізацыйны (да 3 хвілін).

Мэта: псіхалагічная настроенасць на занятак.

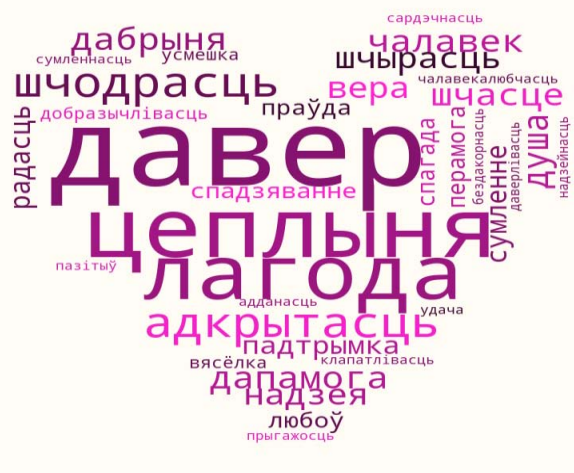
Задача: стварэнне добразычлівай працоўнай атмасферы; наладжванне кантакту з аўдыторыяй.

Дзейнасць настаўніка	Дзейнасць вучняў
1. Вітаецца з вучнямі, выказвае спадзяванне на ўзаемападтрымку на занятку. 2. Уключае “Песню пра дабрыню”.	1. Слухаюць, успрымаюць словы настаўніка. 2. Слухаюць песню, настройваюцца на ўзаемадзеянне.

2 этап. Падрыхтоўчы (да 3 хвілін).

Мэта: пастаноўка мэт і задач заняткаў; падрыхтоўка вучняў да вучэбна-пазнавальнай дзейнасці на асноўным этапе заняткаў.

Задача: актуалізацыя апорных ведаў, уменняў і навыкаў вучняў па тэме заняткаў; фарміраванне пазнавальных матываў.

Дзейнасць настаўніка	Дзейнасць вучняў
<p>1. Звяртае ўвагу вучняў на верш Марыі Масло “За дабрыню – дабрынёй”.</p> <p>2. Дапамагае вучням праз пытанні ўсвядоміць мэты заняткаў:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Якая тэма гэтага верша? • Як вы думаеце, пра што пойдзе наша сённяшняя размова? • Чаму менавіта гэта тэма можа быць важнай для кожнага з нас? • Якія веды і аб чым можна атрымаць на сённяшняй сустрэчы? • Уявіце сябе напрыканцы заняткаў, падумайце, чаму вы маглі б навучыцца да гэтага часу? 	<p>1. Вучань чытае на памяць верш Марыі Масло “За дабрыню – дабрынёй”. Астатнія слухаюць і ўспрымаюць яго.</p> <p>2. Адказваюць на пастаўленыя настаўнікам пытанні, фармулююць мэты заняткаў.</p>

3 этап. Аперацыйна-пазнаваўчы (да 30 хвілін).

Мэта: дасягненне мэт заняткаў на абраным вучнямі ўзроўні засваення матэрыялу.

Задача: сістэматызацыя і замацаванне ведаў па тэме, арганізацыя мэтанакіраванай пазнаваўчай і практычнай дзейнасці вучняў, адпрацоўка дзеянняў, авалодванне якімі з’яўляецца мэтай заняткаў.

Дзейнасць настаўніка	Дзейнасць вучняў
<p>1. Дэманструе вучням ролік “Пра дабрыню”.</p> <p>2. Прапануе вучням пытанні па тэме заняткаў:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Звярніцеся, калі ласка, да воблака тэгаў па тэме нашых сённяшніх заняткаў і адкажыце, што ж такое дабрыня? • Як вы думаеце, які чалавек можа рабіць добрыя справы? • Адкажыце, калі ласка, дык якога чалавека можна назваць добрым? <p>3. Падсумоўвае выказванні вучняў.</p> <p>4. Арганізуе фізкультхвілінку.</p> <p>5. Дэманструе вучням міні-ролік “Дабрыня”.</p> <p>6. Прапануе вучням паразважаць над тым, ці лёгка рабіць добрыя справы.</p> <p>7. Звяртае ўвагу вучняў на глыбокі філасофскі змест верша Сяргея Грахоўскага “Дабрата”.</p> <p>8. Звяртаецца да выставы вучнёўскіх</p>	<p>1. Уважліва праглядаюць ролік.</p> <p>2. Вучні даюць пісьмовыя адказы на пытанні і зачытваюць іх.</p> <p>3. Успрымаюць і асэнсоўваюць сказанае настаўнікам.</p> <p>4. Удзельнічаюць у фізкультхвілінцы.</p> <p>5. Праглядаюць ролік.</p> <p>6. Даюць адказы на пастаўленае пытанне.</p> <p>7. Вучань чытае на памяць верш Сяргея Грахоўскага “Дабрата”, а астатнія ўважліва слухаюць.</p> <p>8. Вучні даюць адказы.</p>

работ “Дабрыня вакол нас”:

- Па дарозе ў мой кабінет вы звярнулі ўвагу на выставу работ. Скажыце, што вы там убачылі? Апішыце самі сітуацыі, якія вы “прачыталі” ў работах аднакласнікаў.

9. Звяртае ўвагу на тэматычныя прыказкі:

- Зараз мы з вамі паглядзім, як да паняцця дабрыні ставіліся нашы продкі. Іх мудрасць навек занатавана ў прыказках.

10. Арганізуе працу са зместам апавядання Георгія Марчука “Добрае сэрца” (*напачатку па-мастацку чытае тэкст*).

11. Падводзіць вынік этапнай дзейнасці.

9. Вучні абмяркоўваюць прыказкі (“Сам добры – людзі добрыя”, “У добрага чалавека заўсёды многа добрых людзей”, “Шчыраму сэрцу і чужая болька колка”, “Добры чалавек і жывёлу шкадуе”), выражаюць уласныя меркаванні.

10. Вучні ўважліва слухаюць, абмяркоўваюць у парах, чаму тэкст мае такую назву, такую канцоўку, выражаюць уласныя меркаванні да зместу.

11. Падводзяць вынікі персанальнага ўдзелу на дадзеным этапе.

4 этап. Кантрольны (да 3 хвілін).

Мэта: высвятленне вучнёўскай кампетэнтнасці па тэме заняткаў.

Задача: стварыць умовы рэалізацыі выніковай індывідуальнай дзейнасці вучняў па тэме “Дабрыня: ад сэрца да сэрца”.

Дзейнасць настаўніка	Дзейнасць вучняў
<p>1. Прапануе вучням праслухаць верш Таццяны Зіненкі “Дрэва дабрыні” і адшукаць у ім ключавую думку.</p> <p>2. Прапануе вучням закончыць цытату Анатоля Сыса: “Дабро заўсёды перамагае зло – вось адвечная ісціна, праўдзівасць якой кожнае пакаленне выпрабоўвае на ...”.</p>	<p>1. Вучань чытае верш на памяць, а астатнія ўважліва яго слухаюць, адзначаюць сутнаснае.</p> <p>2. Выконваюць праверачнае заданне (дапісваюць цытату “<i>Дабро заўсёды перамагае зло – вось адвечная ісціна, праўдзівасць якой кожнае пакаленне выпрабоўвае на сабе</i>”).</p>

5 этап. Рэфлексійны (да 6 хвілін).

Мэта: уплыў на свядомасць і пачуцці вучняў, эмацыянальны ўсплеск.

Задача: забяспечыць эмацыянальны фон фіналу заняткаў, прымуціць думаць пра нязменную каштоўнасць станоўчай чалавечай якасці – дабрыні.

Дзейнасць настаўніка	Дзейнасць вучняў
<p>1. Прапануе ў выглядзе аўтарскіх тэматычных слогаў падвесці вынік заняткаў.</p> <p>2. Падводзіць вынік заняткаў, дае якасную ацэнку працы класа і асобных вучняў, арганізуе рэфлексію.</p> <p>3. Уключае песню “Дарогаю добра”.</p> <p>4. Дзякуе за супрацоўніцтва, жадае ім далейшых поспехаў, развітваецца.</p>	<p>1. Ствараюць уласныя слоганы ў адпаведнасці з тэмай заняткаў.</p> <p>2. Аналізуюць вынікі ўласнай дзейнасці на занятках, акцэнтуючы ўвагу на поспехах і недахопах.</p> <p>3. Праслухоўваюць песню “Дарогаю добра”.</p> <p>4. Развітваюцца.</p>

Аўтары выставы – вучні 5 “Б” класа

